

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociației Institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

□

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Dela „Solidaritatea”, Apel. — Problema restabilirii creditului în vederea reluării unei activități productive. — Ajutorarea bisericilor și fondurilor culturale din Ardeal. — Situația. — *Cronica*: Modificarea legii bancare. Legea devizelor. Legi Economice în parlament. Stimularea creditului popular. Cassa de Economii și cecuri poștale. Impozitul Supra-cotă pentru dividende. Reformă bancară în Italia. Cum se fac plățile în valută străină. — *Bilanțuri*: „Prima Ardeleană”, Soc. Anonimă de Asigurări Generale, Cluj. „Banca Centrală Bănățeană”, de credit, comerț și industrie s. p. a. Timșoara. „Banca Vărădiana” soc. anon. Vărădia-Caraș. „Dacia Traiană”, inst. de arte grafice s. p. a., Sibiu.

Dela „Solidaritatea”.

Apel

Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat, Cluj, printr'o adresă recentă, cere și obolul asociației „Solidaritatea” pentru crearea fondului necesar înființării unui sanatoriu al ziariștilor la Băile Herculane.

Asociația „Solidaritatea”, deși nu dispune de fonduri (are astăzi mult mai multe datorii decât disponibilități) va răspunde așa precum se cuvine acestui apel. Dacă va fi nevoie va *împrumuta* și totuși va *contribui*.

Dar, fiind seama de felul în care presa românească din Ardeal și Banat a susținut și susține problema creditului național de dincoace de Carpați, această asociație nu se poate mulțumi numai cu atât.

Socotim, că este o datorie de onoare să facem apel la *toate* instituțiile noastre, îndemnându-le să-și dea fiecare obolul, oricât sunt de sărace și năpăstuite.

Presa românească din Ardeal și Banat a făcut servicii neprețuite creditului de dincoace de munți, fără a fi schițat vreodată un gest — din nici o parte — care să fi trădat dorul sau lăcomia pentru răsplată.

În umbra literelor însă, trăiesc oameni.

Oameni, cari muncesc din răspuțeri — zi și noapte — fără să se plângă, oameni, cari simț la fel cu noi, îndurând toată gama suferințelor împreună cu noi — fără să ne-o spună, fără să se laude...

În focul acțiunii, pe care o trăiesc cu tot sufletul lor, cei mai mulți dintre dânșii uită, că există un hoțar între ceea ce putem cere și între ceea ce trebuie să dăm trupului. Urmările acestei mistuiri continue și fără măsură sînt dureroase, de multeori tragice.

Asigurarea unui cămin, în care forțele cheltuite cu prea multă dărnicie în lupta de fiecare clipă, să se refacă — apare ca o necesitate logică și imperioasă.

Dacă pentru adevăratul gazetar razimul sigur îl constituie creditul moral, de care se bucură în ochii publicului, nu mai puțin adevărat este, că acest gazetar are nevoie în acelaș timp și de un sprijin material, cinstit.

Sprijinul material poate constitui și el un razim sufletesc, o mângăiere în lumea atâtor neajunsuri.

Felul în care ni se solicită astăzi sprijinul material — ajutor pentru sanatoriu, care să adăpostească gazetarii suferinzi — ne îndreptățește să facem cel mai cald apel către toate instituțiile noastre.

Le rugăm deci insistent să răspundă fiecare la acest apel.

Răspunsul acesta înseamnă recunoștința și dragostea noastră pentru oamenii condeiului, cari ne sprijinesc și ne apără în lupta noastră pentru existență.

Dar acest răspuns va mai putea constitui în același timp și dovada în plus a unui adevăr, de atâtea ori rostit: În Transilvania și Banat, *tot* ceea ce este românesc trebuie să fie solidar.

Și noi solidari suntem — toți — cu presa românească din Ardeal și Banat.

Sibiu, 12 Martie 1936.

Problema restabilirii creditului în vederea reluării unei activități productive.

Se observă de vr'un an în cercurile active ale Economiei o mișcare serioasă pentru rezolvirea problemei renașterii creditului. Lipsa de numărare pe piață, stagnarea tuturor operațiunilor productive au convins pe toată lumea că starea de lucruri creată de felul cum s'a făcut reglementarea datoriilor a avut pentru Economia țării consecințe mai grave decât s'a bănuț.

Neîncrederea posesorilor de capitaluri lichide de a mai face plasamente se justifică mai ales prin lipsa de sancțiuni împotriva debitorilor, cari nu-și respectă angajamentele.

Stagnarea oricărei activități productive, normale, a determinat o îngrijorare generală pentru a ajunge la restabilirea încrederii. Această îngrijorare a cuprins mai ales cercurile bancare și pe toți aceia cari își alimentau activitatea din creditul în bănci.

Prima inițiativă pentru a eși din această situație pernicioasă a pornit dela băncile din Ardeal, din grupul „SOLIDARITATEA” și ecoul acestei inițiative a cuprins repede toate cercurile produ-

cătoare, avide de o activitate rodnică, cum sunt „FEDERAȚIA DEBITORILOR ȘI CREDITORILOR PENTRU REFACEREA CREDITULUI”; „ASOCIAȚIA BĂNCILOR ROMÂNE”; „ASOCIAȚIA B. U. R. A BĂNCILOR MIJLOCII ȘI MICI”; „ASOCIAȚIUNI ALE DIFERITELOR ORGANIZAȚIUNI COMERCIALE”, etc. etc.

Au apărut numeroase publicațiuni de articole prin ziare și broșuri. — Cu un cuvânt circulă un curent sănătos de acțiune.

În aceste condițiuni credem folositor și interesant a concentra, a pune la punct chestiunea restabilirii creditului, pentru învierea activității productive, astfel cum rezultă ea din curentul de opinie care circulă.

* * *

Problema, care ne preocupă, a fost pusă, studiată și rezolvată în multe țări: în Elveția, Cehoslovacia, Belgia, Germania, Statele Unite ale Americii, etc.

Dl Al. Săvulescu, Directorul Băncii de Scont a României, membru al Consiliului Superior Bancar, a publicat zilele acestea în broșura No. 127 a Buletinului Institutului Românesc un studiu foarte serios și instructiv asupra „PROBLEMEI BANCARE”. Și cum problema generală a Creditului, nu se poate rezolvi decât prin aceea a Creditului în bănci, găsim ideile dezvoltate de dl Săvulescu revelatoare și sugestive.

Comerțul de bancă nu mai este socotit ca o simplă activitate particulară. El a devenit *funcțiune publică*, pentru că de el depinde în mare măsură siguranța economică și prosperitatea poporului și a Statului. Băncile adună micile dar numeroase economii ale populațiunii muncitoare, pe cari le revarsă în mâinile lumii producătoare: comercianți, agricultori, industriași, etc. etc.; deci întreaga *Economie Națională* este interesată de manipularea acestor fonduri, cari se urcă la sume fabuloase. Jena financiară, insolvența băncilor, crează panici, cari distrag uneori, — cum a fost în multe țări și cum este la noi — pentru mult timp Economia unei țări și buna rânduială a unui Stat.

În aceste condițiuni se impune instituirea unui control oficial asupra activității băncilor și crearea unor condițiuni, cari pe de o parte

să asigure fondurile economiei depuse în bănci; iar pe de altă să adăpostească plasamentele băncilor împotriva riscurilor insolvenței sau relei credințe a debitorilor.

Aceste condițiuni, fiind pârghia ridicării și însănătoșirii creditului, vom examina cele mai riguros necesare dintre ele.

1. Seleționarea personalului bancar.

Sunt atâtea de zis!.....

După războiu și înaintea crizei bancare era mult mai lesne să se deschidă o bancă, decât o cârciumă. Elemente cu totul nepregătite și fără experiență, străine de acest gingaș și periculos comerț, se credeau îndreptățite și erau admise ca să-l exercite, *fără îndrumare și fără control*. Aveau credite fără alegere în masa deponenților și li se deschideau credite de reescont chiar de Institutul de Emisiune. Nu stăruim.

Fapt este că mult a contribuit această licență bancară, la înjosirea și la compromiterea instituțiilor de Credit.

In viitor această licență nu mai poate fi îngăduită; dimpotrivă, trebuie impuse condițiuni și garanții tehnice și morale scrupuloase, personalului bancar.

Unele condițiuni s'au pus și s'au luat unele garanții prin sancțiunile prevăzute de Legea Bancară, în ce privește pe administratorii băncilor. Nu s'a zis nimic de personal; nici de moralitatea, nici de competența lui.

Este un lapsus. Trebuie completat.

Legiuitorul, sau neatent, sau indulgent, a lăsat dreptului comun sancțiunile în ce privește pe delinquenții din personalul bancar. Cunoaștem cazuri de procese penale, în cari funcționarii bancari abuzivi, vinovați de furturi cu falsuri în registre și de exerocherii, sunt implicați și cari se trăgănesc cu anii!.... Trebuie nu numai sancțiuni repezi și severe de reprimare a acestor abuzuri; ci și precauțiuni, cari să le prevină. În cazul, care ne preocupă, măsurile de prevenire ar putea fi cercetarea naționalității, certificatele lui de studii, statutele lui de serviciu sau referatele Corpului Contabil din care face parte.

2. Posibilități de informațiuni eficece asupra clientului bancar.

Isvorul acestor informațiuni trebuie să fie curat și limpede, neîngunoiat pe tot cursul lui până la banca pe care o adoptă.

„SECRETUL PROFESIONAL“, desigur trebuie respectat, dar nu trebuie să constituie un mit de nepătruns.

Clientul băncii, el însuși, dacă este prob și are intențiuni curate, are tot interesul să i se cunoască de creditoarea lui caracterul și activitatea profesională, pentru a inspira o încredere bună și durabilă. Purtarea debitorului, registrele lui, trebuie să fie o carte deschisă, în care creditoarea lui să poată citi cu înlesnire și pe înțeles.

Pentru restabilirea încrederii, atât de sdruncinată în țară la noi, în urma ultimilor evenimente economice și politice, este de rigoare organizarea mijloacelor de informațiune asupra clientelei bancare.

De acord perfect cu dl Al. Săvulescu, această organizare, *nu poate fi în țară la noi, organizarea introdusă în Germania, a unui Consiliu de supraveghiere a Inflației de Credit.*

Cu moravurile noastre politicianiste, indiscrete și sperfare, un astfel de Consiliu, *ca Instituțiunile de Stat*, ar deveni o calamitate și pentru bănci și pentru clientela lor. Să ne ferească Dumnezeu!...

Organizarea mijloacelor de informațiune asupra clientelei bancare în țară la noi, *trebuie să se întemeieze pe cercetarea directă a registrelor debitorilor de către creditori, cu colaborarea Băncii Naționale a României, Institutul de Emisiune, informând la cerere, cel puțin băncile prezentatoare la reescontul lui, despre angajamentele clientelei lor.*

3. Asigurarea depunerilor în bănci.

În studiul dlui Al. Săvulescu se arată importanța acordată *asigurărilor economiilor depuse în bănci*, de țările cu practice vechi și așezăminte bancare importante, cum și măsurile ce s'au luat de guvernele acestor țări, în deosebi în Statele Unite și în Germania, unde s'au produs mari crachuri cu pierderi de miliarde ale deponenților.

În țara noastră, până la Legea Bancară din 1934, nu s'a dat *nu* importanța, dar *nici atenție*: a fost cu desăvârșire ignorată această latură a crizei. „*SPECIALIȘTII*” și guvernării noastre, fără responsabilitate, s'au pus cu o inconștientă dărnicie la dispoziția debitorilor și a partidelor demagogice, ca să jertfească, cu inimă ușoară, avutul strâns cu sudoare și cu privațiuni sume de miliarde ale milioanele de depunători.

De aci *neîncrederea*; mai justificată și mai legitimă decât pretutindeni. De aci, problema asigurării depunerilor în bănci, mai grea la noi, decât aiurea, *pentru că ne lipsește vederea clară, curajul și autoritatea hotărârilor necesare.*

Repetăm: încurajarea economiilor este o preocupare legitimă a Statului; dar această încurajare nu se poate obține prin crearea de Case Autonome de Stat. *Trebue instituțiuni cu caracter bancar și nu de concurență a băncilor, cu riscurile și cheltuelile statului.* Acestea pot plăti dobânzi bune depunătorilor, ca să-i atragă; dar ce fac cu banii?

Le întrebuițează pentru împrumuturi Statului sau instituțiilor dependente de el și pentru plasamente în titluri de Stat; *nu pentru producția economică*, — care rămâne lipsită de creditul și de mijloacele bănești, pe cari le pune la dispoziție economiile marelui public.

Iar dacă Statul votește să facă el însuși aceste operațiuni, atunci să aibă curajul de a monopoliza, de a *etatiza* comerțul bancar, și în acest caz să nu mai vorbim de bancă!

Dar credem că nu o va face și în acest caz *rămâne întreagă chestiunea asigurării economiilor depuse în bancă.*

Putem face noi, aceea ce s'a făcut în Germania și în Statele Unite?

Se pot lua desigur unele din măsurile de acolo. Toată greutatea este de a *discerne* aceste măsuri; de a nu cere *imposibilul* cel puțin pentru moment și mai cu seamă de a renunța la unele „*Drepturi câștigate*” pe cari le reclama unele bănci mijlocii și mici.

Prin „*Drepturi câștigate*” ele înțeleg ca, oricare ar fi situația grea la care au ajuns, chiar în urma aranjamentelor legale cu creditorii, să fie tolerate a-și duce mai departe viața lor grea, inutilă ca factor al creditului.

În deosebi, cele mai multe din băncile mijlocii și mici *cer abolirea, dispozițiunilor Legii Bancare, în privința plafonului capitalului.*

În adevăr acest plafon este prea urecat și, dacă pentru băncile ce s'ar înființa în viitor, este poate îndreptățit, — el este o povară *insuportabilă* pentru băncile vechi, — dintre cari, cele mai multe și unele chiar dintre cele mai viabile, ar trebui să lichideze *numai* din cauza plafonului prea ridicat stabilit de Legea Bancară.

Dar atunci, nu „*respectul drepturilor câștigate*” este formula cea mai fericită, pe care o pot invoca; ci o *selecțiune riguroasă și dreaptă a băncilor*, pentru a deosebi pe acelea, cari își mai pot îndeplini funcțiunea lor profesională, cu folos pentru credit, de acelea cari nu mai pot avea nici o rațiune de a fi; cadavre, cari viciază atmosfera creditului și întrefin suferințele lui.

Această selecțiune s'a făcut *în toate țările*, cari au avut criza bancară.

Am vorbit dela început despre viciul original al multora dintre băncile de după războiu. Ele sunt cele mai multe dintre cele ce agonisează astăzi, și ele se cramponează mai cu seamă, a pretinde că au dreptul câștigat, la viața lor, dăunătoare și lor și comerțului bancar.

Publicul cere *siguranță și încredere* în bănci, atât pentru depunerea economiilor lui, cât și pentru plasamentul ce ele îl fac acestor fonduri. Ce încredere poate să inspire publicului o bancă a cărei unică rațiune de a mai fi, *este că a fost?* Nici una.

Posesiunea unui capital de oarecare importanță pentru regiunea în care-și are sediul, condițiunea că acest capital să fie lichid sau lesne lichidabil și în timp scurt; în fine ca banca să aibă o origină și o activitate trecută, cari supuse unei riguroase cercetări, să dovedească seriozitatea și utilitatea ei, sunt condițiunile minime, cari pot da drept unei instituțiuni de credit de a activa mai departe.

În ce privește capitalul băncilor cu o vechime de cel puțin cinci ani, la data votării legii bancare, credem că plafonul s'ar putea reduce:

La 10.000.000 — Lei minimum pentru băncile cu sediul în mu-

nicipii, incluziv capitala;

La 5.000.000.— Lei minimum în celelalte orașe reședințe de județ;

La 2.000.000.— Lei în comunele urbane nereședințe;

La 400.000.— Lei în comunele rurale, repetăm, bineînțeles, dacă îndeplinesc celelalte condițiuni arătate mai sus, în ce privește lichiditatea capitalului rămas și utilitatea activității ei trecute.

Revenind, pentru a termina acest capitol, la chestiunea încurajării și asigurării depunerilor de economie în bănci, credem că putem face două propuneri concrete, simple, practice și destul de eficiente:

Prima, ar fi asigurarea depunătorilor, pentru cazul căderii sau lichidării unei bănci, că vor avea un privilegiu pentru depunerile lor, asupra activului neangajat al instituțiunii, egal cu cota realizată de creditorii ei, din reescont sau privilegiat;

Secunda, ar fi scutirea de orice impozite.

4. Respectul angajamentelor debitorilor.

Mărturisim din capul locului că cel mai mare temei și cea mai mare speranță, pentru însănătoșirea Creditului și reluarea activității bancare, ca și pentru o mai bună asigurare a economiilor, le punem în măsurile legale ce s'ar lua pentru a face o realitate din respectul angajamentelor debitorilor.

Înțelegem că, să nu mai reproșăm trecutului nimic, să ne mulțumim cu legea reglementării datoriilor, cu toate marile ei nedreptăți, așa cum a fost votată; dar cerem, mai întâi, ca să se respecte și de debitori această lege, din care ei au tras profitul incomensurabil, în dauna băncilor, a deponenților și a tuturor creditorilor lor.

În tot cazul aceștia nu mai pot fi lăsați și cu creanțele lor reduse, la bunul plac al debitorilor.

Legiuitorul, în urma experiențelor făcute, și Statul și Institutul de Emisiune, cari par a fi mulțumiți de efectele acestei

legi, ar fi bine să facă ceva ca să fie mulțumiți și creditorii. Aceștia o duc rău. Nici un șfert din ratele din conversiune nu le pot încasa și nu au la îndemână nici un mijloc de constrângere, pentru că acelea pe cari le-a pus legea la dispozițiune, sunt atât de costisitoare, cer atâtea cheltuieli, atâtea casnă și pierdere de timp, încât sunt mai mult motiv de întreținere a vechei vrajbe, decât o lichidare a ei.

Sunt două mijloace:

Primul ar fi decăderea debitorului recalcitrant, dela beneficiile legii și înlesnirea pentru creditor de a-l executa cu înlesnire și fără cheltuieli costisitoare:

Secundul este ca Statul, prin mijlocirea Băncii Naționale a României să preia cel puțin dela bănci, aceste creanțe spre încasare, lichidând astfel, acest portofoliu rămas, după scăderea cotelor legale.

Se poate cere ceva mai echitabil și mai logic, decât oricare din aceste soluțiuni?

Credem că nu. Este în interesul chiar al Statului să se îngroape odată stârvul lăsat de conversiune, pentru că vedenia lui înapăimântă.

Odată dispărută trebuie să se sfârșească și cu legile lunian, de fristă și veșnică amintire, cari au ros creditul din temelie. Concordatul preventiv, accelerarea judecăților și executările silite... la calende.

Din pricina acestor legi nimeni nu mai are curajul să împrumute un ban, cu atât mai puțin băncile, cari au atâtea experiență de ele!

Când se va ști că creditorul are la dispoziție legi, în baza cărora poate constrânge pe debitorul, care nu-și respectă obligațiunile la îndeplinirea lor, fără șicane, fără cheltuieli exorbitante ca azi, primul pas spre normalizarea creditului va fi făcut.

Băncile sprijinite de legi echitabile își vor relua încet-încet activitatea și economiile vor începe să le dea târcoale și să se apropie. Oamenii de inițiativă și de activitate le vor solicita și vor fi satisfăcute nevoile lor de bani. Producția va profita, va crește cu încrederea. Moneta se va înmulți, va circula în voie. Viața se va eftini.

Se vor eftini și dobânzile și nu va mai fi nevoie de legea cametei, care acum nu slujește decât cămătarilor.

Să ne aducem aminte de „Paradoxul lui Gladstone“. Englitera se găsea într'o situație financiară critică. Impozitele erau grele, evaziunile fiscale se îndeșiseră, capitalurile fugeau peste hotare pentru plasamente. Omul de Stat, toemai în aceste împrejurări pune în programul lui de guvernământ *scăderea impozitelor și anularea proceselor fiscale pe trecut.*

Au scăzut impozitele. Ușurați contribuabilii au început să plătească și evaziunea fiscală s'a oprit și s'a oprit și evaziunea peste hotare a capitalurilor. Capitalurile, devenite abundente, căutând plasamente în țară, au determinat scăderea dobânzilor; iar dobânzile eftinite să învioreze afacerile. Consumația a fost sporită și cu ea bunul trai și prosperitatea economiei. Și așa s'a întâmplat precum Gladstone a cântat.

Se vor găsi și la noi oameni cari să priceapă lucrurile simple?

București.

G. T. COANDĂ,

vechi funcționar și director de bancă.

Ajutorarea bisericilor și fondurilor culturale din Ardeal.

Asupra situației în care se găsesc bisericile și instituțiile culturale din Ardeal, în urma stării băncilor după legea de conversiune, d. deputat Leon Scridon a făcut la Cameră următoarea comunicare:

Congresul economic, ținut la 28 Noembrie a. tr. în capitală Ardealului, a dat un strigăt de alarmă asupra situației băncilor din Ardeal, cât și a creditului românesc din acea parte a țării.

Consiliul de miniștri, vădit impresionat de proporțiile acestei adevărate Adunări Naționale, a hotărât în preziua congresului să despăgubească bisericile, școlile și instituțiunile culturale din Ardeal de pagubele suferite la băncile românești în urma legii conversiunii.

Această hotărâre a consiliului de miniștri, comunicată congresului dela Cluj, a fost primită cu o explicabilă rezervă, datorită trecutului atât de bogat în simple promisiuni.

Am adus în discuția parlamentului această chestiune încă la sfârșitul lunei Noembrie, iar dl ministru Valer Pop, în numele guvernului a declarat că Ministerul de finanțe dispune de fondurile necesare în numerar, lucrările sunt în plină desfășurare, așa încât sumele vor putea fi lichidate înainte de sărbătorile Crăciunului.

Această declarație a fost confirmată și de dl ministru de finanțe.

De atunci s'au scurs trei luni de zile, fără ca sumele promise să fi fost lichidate, iar acum se vorbește că aceste despăgubiri nu vor fi lichidate în numerar, ci în efecte de stat.

Este deci perfect îndreptățită întrebarea, pe care o adresez din nou d-lui ministru de finanțe să ne răspundă dacă mai dispune de fondurile de cari făcea amintire atât de categorică în luna Noembrie sau dacă această declarație a fost numai o declarație de circumstanță, o simplă promisiune, care va rămânea nerealizată.

D. VALERIU POP, ministrul Justiției: Domnule președinte, domnilor deputați, să-mi dați voie ca înainte de a veni domnul ministru al finanțelor aici și a răspunde la interpelarea, pe care o va desvolta domnul deputat Scridon, să pun la punct anumite chestiuni ridicate de d-sa.

Cu toții știți că guvernul în preajma congresului a luat hotărârea de a reface fondurile bisericesti, școlare și culturale din Transilvania, aceasta ca un act de recunoștință față de ceea ce au însemnat ca utilitate națională aceste fonduri înainte de Unire (aplauze pe băncile majorității) și nici decum ca un act de constrângere sau ca executarea vreunei obligațiuni formale, pe care ar fi avut-o guvernul.

Că nu s'a lichidat această chestiune înainte de Crăciun explicația este foarte simplă pentru că datele cerute dela episcopii și mitropolii au sosit după Crăciun, iar acum aceste date sunt în curs de verificare.

Evident, noi vrem și suntem hotărâți să facem această donațiune din partea Statului bisericilor noastre naționale, ca ele să-și poată face pe deplin datoria, și de acum înainte ca și în trecut. Dar este necesar să se facă o verificare a tuturor acestor fonduri, verificare după care va urma împărțirea. (Aplauze pe băncile majorității).

D. LEON SCRIDON: Domnule președinte, domnilor deputați, iarăși mă declar mulțumit cu răspunsul domnului ministru, însă cu o rezervă: este vorba de o datorie a guvernului, datorie care izvorește din chiar legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane, obligațiune legală înscrisă în textul de lege, care prevede refacerea creditului din suma de 450 milioane lei anual, cu care contribue Statul în fiecare an.

D. VALERIU POP, ministrul Justiției: Aceasta nu este o chestiune de refacere a creditului, ci de

refacere a fondurilor bisericești și școlare, care nu este prevăzută în legea conversiunii.

D. LEON SCRIDON: Refacerea acestor fonduri culturale este în strânsă legătură cu refacerea creditului. (Întreruperi pe băncile majorității).

Domnilor, cred că nu greșesc când mă declar mulțumit cu răspunsul d-lui ministru, așa că nu trebuie să fiți impacienți. Am făcut însă rezerva în privința existenței unui text de lege, care prevede nu donațiuni, ci obligațiunea de a reface creditul și eu sunt convins că despăgubirea hotărâtă instituțiilor culturale și bisericești din Ardeal însemnează în același timp și o acțiune de refacere a creditului românesc, atunci când prin această despăgubire se întărește din nou încrederea în băncile românești din Ardeal.

Domnilor, ceea ce m'a îndemnat însă să ridic din nou această chestiune este, că s'a scris în ziare, care prezintă toate garanțiile de seriozitate, cum este „Argus“, că despăgubirile vor fi plătite prin hârtii de valoare de stat, deși domnul ministru de finanțe a declarat atât de hotărât în fața Camerii că dispune efectiv de fondurile necesare pentru acoperirea acestor pagube.

Prin urmare, dacă neplata sau nelichidarea sumelor de până acum se datorește pur și simplu numai întârzierii lucrărilor de pregătire, atunci, domnule ministru, mă declar pe deplin mulțumit, mai aștept o lună și dacă până atunci nu va fi lichidată această chestiune voi aduce-o din nou în fața Camerii; poate vom primi din nou o asigurare din partea domnului ministru, care ne va obliga să ne declarăm mulțumiți, apoi iar vom mai aștepta o lună și iar ne vom prezenta la tribuna Camerei, până când în sfârșit cred că totuși vom izbuli (Aplauze pe băncile partidului Național-Creștin).

Situația.

În ultima săptămână s'au produs evenimente de extremă gravitate. Germania a rupt ultimul angajament de pace cu Franța, prin denunțarea pactului dela Locarno.

Între Germania, Franța și Belgia, s'a încheiat mai înainte un tratat prin care aceste puteri vecine se obligau să nu se atace una pe alta, iar în zona renană tratatul prevedea interdicția pentru Germania de a ține forțe militare.

Anglia și Italia sunt puterile garante, cari se obligă să sprijine cu armatele lor țara atacată, fie că aceasta ar fi Franța, fie că ar fi Germania.

Nemulțumită de încheierea pactului franco-rus Germania a denunțat tratatul dela Locarno, a trimis trupe în zona demilitarizată a Rinului și cancelarul Hitler a făcut totuși declarații înfierbântate de pace,

exprimându-și chiar dorința de a reintra în Societatea Națiunilor. Întoarcerea Reichului în Societatea Națiunilor este condiționată de deslegarea acestui stat de toate tratatele de până acum.

În discursul său dl Hitler a spus că Reichul propune o nouă zonă demilitarizată spre Franța și Belgia, dar cu condiția ca și aceste țări să procedeze la demilitarizarea identică pe teritoriul lor. Germania propune un pact de neagresiune pe 25 ani la vest și pacte de neagresiune cu vecinii din răsărit, cu excluderea Rusiei Sovietice.

Deasemenea oferă un pact aerian cu Franța și cu Anglia.

În situația aceasta, se pare că Franța va lua o atitudine hotărâtă, respingând categoric orice propunere din partea unui stat ca Germania, în ruptură de contract. Pe de altă parte guvernul britanic examinează cu atenție situația, spre a vedea ce s'ar putea totuși desprinde pozitiv din propunerile germane.

Reprezentanții statelor semnatare a tratatului dela Locarno (cu excepția Germaniei) se întrunesc la Paris pentru stabilirea unor politici comune și luarea de măsuri împotriva Germaniei.

După cum se vede atmosfera este extrem de încărcată.

La orizont fâlfăie din nou steagul războiului, care face ca Europa să trăiască zile de înfrigurare.

În fața acestei situațiuni internaționale extrem de gravă, în fața războiului care bate la ușă, ne întrebăm dacă noi românii suntem pregătiți și înarmați cu tunuri și muniții?

Cu durere în suflet constatăm că ne lipsesc tunurile și munițiile necesare apărării noastre naționale într'un eventual războiu.

Abia acum, când a început să miroasă aerul a praf de pușcă, după ce a izbucnit războiul în Africa, am început să ne înarmăm și să împlinim cât mai de grabă marile lipsuri ale armatei.

Numai zoriți de nevoie, în ultimul moment, când sunt zile hotărâtoare și puține, ne svârcolim în toate direcțiile și vrem să le facem pe toate în pripă, pentru apărarea țării, sau mai bine zis pentru apărarea noastră.

Dar pentru asta se cer noi jertfe din partea cetățenilor.

Jertfe pe cari le dăm din toată inima, dar pentru armată, pentru tunuri și muniții. Nu pentru lefuri. Nu pentru traiul lesnicios al unora. Nu pentru miniștrii cari forfotesc toată ziua în vagoane și trenuri speciale costisitoare, ca să se aple în treabă, să pară că au un rost.

Chestiunea înarmării prezintă o importanță prea mare pentru țara noastră, ea trebuind împlinită de urgență.

ION OPRIS.

CRONICA

Modificarea legii bancare. Iarăși se vorbește de legea bancară. Se repetă în parte povestea cu legea conversiunii. Lipsă de studii serioase, interese particulare de apărut — fac ca legea, care pretinde o aplicare riguroasă și totuși delicată să se dovedească inaplicabilă.

Din cauza aceasta, modificările s'au produs curând, în speranța că se vor lecui greșalele. Legea pentru refacerea creditului, n'a împiedecat ca să fie acum iarăși vorba de o modificare complectă a legii bancare.

Se caută, mai ales să se reglementeze minimul de capital în sensul apărării drepturilor câștigate.

De asemenea, în privința lichidării, se renunță la lichidarea de către un lichidator numit de Consiliul Superior Bancar; se va face de unul numit de adunarea generală a băncii. Se va prevedea o prelungire a termenului de fuziune a băncilor.

Va fi iarăși o cârpeală. Modificarea de competență a legii, aceia ce privește „drepturile câștigate“ e un monument de lipsă de bun simț. De ce s'a venit la ideea unui minim de capital? pentru că se spune că nu pot lucra și nu oferă altfel băncile destulă siguranță. O bancă veche nu poate fi în situația teoriei generale. Sau dacă este. — băncile noi n'ar putea fi și ele.

Se încearcă iarăși o reformă care să corespundă unor interese sau să rezolve anumite cazuri izolate. Trebuie să ne opunem acestor continue măsuri legislative și administrative, cari se feresc să rezolve fondul lucrurilor. Legea bancară suferă și de alte lipsuri, dar de lipsuri mult mai mari suferă sistemul nostru bancar, de care totuși nu se ocupă nimeni. Sunt încă prea mulți oameni în țara asta cari cred că cu un petec de hârtie, zis lege — se poate rezolva orice. De fapt se poate rezolva cel mult o problemă de conștiință a unor oameni cari vor să apară ca reformatori sau cari vor să fie împăcați că au făcut ceva.

Și e mai trist, că toată lumea știe că avem nevoie de o politică de credit clară, de o întărire a încrederii, de normalizarea condițiilor economice de orice fel și pe de altă parte de o solidarizare cât mai adevărată a noastră — și bine înțeles, nimeni nu face nimic.

Legea devizelor. Legea din Mai 1932 prin care se introducea controlul devizelor s'a dovedit dela început insuficientă. Deși i s'au adus unele modificări de detaliu, până azi nu s'a făcut o modificare complectă a ei. Lipsa ei principală e de a nu prevedea pedepse pentru delict. Din cauza aceasta, inculpații erau de cele mai multe ori achitați.

Prin noua lege se va îndrepta această greșală. De vreo îndulcire a regimului devizelor, nu e însă nici o vorbă.

Legi economice în Parlament. Pe lângă legiile amintite și cari sunt sau vor veni în discuția Parlamentului, s'au mai adus sau se vor aduce următoarele legi: O lege a viticulturii și una pentru organizarea și încurajarea agriculturii. Ambele legi, în special cea din urmă, au dat neștere la o mulțime de discuțiuni. În principiu se recunoaște necesitatea unei legi pentru ca să se pună în sfârșit agricultura noastră pe baze reale. Vom reveni asupra acestui proiect mai pe larg.

În comisiunile camerei se discută un proiect pentru modificarea legii minelor. Motivele acestei modificări nu sunt tocmai clare. Proiectul de lege pentru înființarea Consiliului Superior Economic a suferit noi modificări importante. Un proiect pentru reglementarea „vadului comercial“, se află în studiu la consiliul legislativ.

Activitatea economică a țării e pusă pe drum bun.

Stimularea creditului popular. O dispoziție din proiectul de lege pentru modificarea legii bancare conține dispoziții pentru promovarea creditului popular și mărunț. Se prevede anume constituirea de case de credit popular. Problema „creditului mărunț“ preocupă azi cercurile economice. Creditul mare, ca și întreprinderile, cari au nevoie de acesta, n'au avut nimic de suferit în împrejurările grele din ultima vreme. Dovadă sunt bilanțurile băncilor mari și prosperitatea marilor întreprinderi. Acest fapt dovedește că măsurile legislative se iau și privesc numai pe cei mici, și băncile mici ca și micii industriași și comercianți au suferit doar de criza și legislația de criză din ultima vreme.

Refacerea creditului mic, e de fapt singura problemă a refacerii creditului la noi. În ceea ce privește pe noi, punerea problemei înființării de „case de credit popular“ dovedește o nouă neglijare a situației băncilor ardeleni, cari sunt prin excelență bănci de credit mărunț.

Ne întrebăm, până când va mai dura această nepăsare și interese politice înaintea celor economice și naționale.

Casa de Economii și Cecuri poștale. S'a alcătuit un proiect de lege pentru modificarea statutului Casei de Economii și Cecuri poștale. Prin acest proiect se prevede în primul rând acordarea unor avantajii Casei, în ce privește acordarea de împrumuturi de lombard, cari vor fi scutite de taxe de notariat. De asemenea se prevede că va putea da împrumuturi pe warante și pe creanțe asupra statului.

Casa de Economii, va putea acorda împrumuturi pe termen lung și pe ipotecă: statului, regiilor autonome, așezămintelor de interes public, instituțiilor de interes agricol, comercial și industrial, camerelor profesionale, cooperativelor.

Se modifică și conducerea Casei în sensul politizării ei prin înființarea unui „Consiliu Superior de Economie” pe lângă Casă, format din ministrul și foștii miniștrii de finanțe, și guvernatorul și foștii guvernatori ai Băncii Naționale. De asemenea se constituie un consiliu de direcție format din 4 membri, pe lângă directorul general și care nu exista până acum.

Pe lângă acestea se mai adaugă o modificare, aceea a participării statului la beneficii în proporție de 25%.

Impozitul Supra-cotă pentru dividende.

Ministerul finanțelor dir. contrib. directe serv. contrib. directe a trimis sub. No. 371.346 din 20 Februarie 1936, următoarea circulară:

„Potrivit avizului respectiv al Consiliului de Advocăți pentru interpretarea dispozițiilor legii contribuțiilor directe, privitoare la impozitul supra-cotă și în conformitate cu rezoluția Ministerială pusă pe acel aviz, vă aducem la cunoștință că, veniturile pe care Societățile Anonime din Țară le distribuie sub formă de dividende, dobânzi etc., sunt taxabile cu impozitul supra-cotă, numai atunci, când ele revin persoanelor fizice din țară sau din străinătate.

Veniturile acestea, când se plătesc de către Societățile Anonime funcționând în țară, persoanelor juridice din țară sau din străinătate, nu suportă impozitul supra-cotă.

Vă rugăm a îngriji să se țină seamă de cele de mai sus cu ocazia verificării plății impozitului mobil și supra-cotă la societățile anonime.”

Reformă bancară în Italia. S'au luat măsuri în Italia pentru reforma băncilor. Motivele acestei reforme ar fi în primul rând apărarea economiilor și apoi pentru controlarea institutelor de credit în general. Pentru aceasta se creiază un „inspectorat” — sub controlul direct al șefului guvernului și a guvernatorului Băncii Italiei.

Prin reforma anunțată, Banca Italiei e pusă în fruntea sistemului de credit italian. Pentru o mai bună funcționare a ei, se prevede sporirea capitalului la 3 miliarde lire și care va fi subscris de către bănci, case de economii, și societățile de asigurare.

Marile bănci italiene, sunt declarate de „drept public”. O dispoziție prevede ca funcționarii de stat

să nu poată să aibe nici un amestec cu conducerea institutelor de credit, iar funcționarii băncilor, nu pot avea nici o legătură cu administrarea societăților de credit.

Această „raționalizare a creditului”, e în mare parte datorită necesităților războiului. De altfel e prea bine știut că în vremurile când economia trebuia într'adevăr apărată nu-i avea nimeni grija (nu numai în Italia) și azi, când după atâtea neazuri și învățături se știe apăra și singură — cu toții se grăbesc să o apere.

Cum se fac plățile în valută străină?

Trib. Ilfov s. I comerț. — format cu dl judecător Dim. Gerota, — a pronunțat eri o importantă hotărîre de principiu, privitoare la modalitatea de achitare a celor cari, prin convențiuni exprese, contractuale, și-au luat obligația de a face plăți în monedă străină.

Speța era aceasta:

Intr'un proces de concordat, un creditor („Comistern” s. a.) prin reprezentantul său, a cerut ca debitorul său (Hunghe Büller), solicitantul concordatului, să fie obligat, pe baza unor cambii în franci francezi, să achite creanța calculându-se francul francez la cursul de 6.86 Lei plus un supliment de 44%, așa cum a dispus Banca Națională a României.

Debitorul, prin dl av. I. Oncescu, s'a opus la plata suplimentului de 44%, arătând că în conformitate cu art. 41 din codul comercial într'o convențiune în care s'a stabilit ca plata să fie făcută în monedă străină, această plată se poate face și trebuie chiar să se facă în Lei, calculându-se moneda străină, după cursul schimbului la vedere, pe piață, în ziua scadenței și la locul plății. Și întrucât statul român, pentru considerațiuni de ordin superior financiar și economic, deci de ordine publică, a fixat, el, prin delegația ce a dat Băncii Naționale, cursul monedelor străine, urmează ca plata creanțelor stipulate în astfel de monede să se facă în Lei, după cursul fixat, adică: în speță, pentru francul francez, la Lei 6.86, fără suplimentul de 44%, întrucât acest supliment cerut de Banca Națională nu privește calculul monedelor străine din obligațiunile de plată, neputând fi cerut nici chiar de Banca Națională, decât numai pentru monedele străine, pe cari această instituție este solicitată să le acorde, spre a fi transferate în străinătate.

Tribunalul a primit felul de a vedea al debitorului, stabilind astfel principiul că în obligațiile în care plata este stipulată în monede străine, plata urmează să se facă în Lei, calculați la cursul fixat pentru moneda străină respectivă fără suplimentul cerut de Banca Națională, pentru acordare de valută pentru străinătate.

„PRIMA ARDELEANĂ“
Societate Anonimă de Asigurări Generale, Cluj.

Convocare.

Domnii acționari ai SOCIETĂȚII ANONIME DE ASIGURĂRI GENERALE „PRIMA ARDELEANĂ“ se invită prin aceasta la

a XXIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 30 Martie 1936, orele 11 din zi, în birourile Societății din Cluj, Piața Unirii Nr. 8 pe lângă următoarea

O R D I N E D E Z I :

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Darea de seamă a Consiliului de Administrație asupra gestiunii anului 1935 și raportul Comitetului de Censori;
3. Aprobarea Bilanțului, a Contului Profit și Pierdere și descărcarea Consiliului de Administrație și a Comitetului de Censori;
4. Distribuirea profitului net;
5. Fixarea retribuției Comitetului de Censori.

Ceice doresc a lua parte la aceasta adunare generală, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventualele documente de plenipotență la cassieria Societății, sau la reprezentanțele ei generale înainte cu 3 zile de adunarea generală.

Cluj, la 8 Martie 1936.

Consiliul de administrație.

Vezi bilanțul la pag. 95.

„BANCA CENTRALĂ BĂNĂȚANĂ“
de credit, comerț și industrie s. p. a., din Timișoara.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului „BANCA CENTRALĂ BĂNĂȚANĂ“ de credit, comerț și industrie s. p. a. din Timișoara, sunt invitați în virtutea art. 8 din statute pentru ziua de 27 Martie 1936, ora 11 a. m. la

adunarea generală ordinară,

care se va ține în localul de ședințe al băncii din Timișoara, Bulev. Regele Ferdinand No. 1/b.

Adunarea generală ordinară va fi legal constituită, dacă conform art. 9 al Statutelor vor fi prezenți cel puțin 10 acționari, cari să reprezinte cel puțin 15% din acțiunile emise.

O R D I N E A D E Z I :

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Darea de seamă a Consiliului de Administrație, Bilanțul și Contul Profit și Pierdere pe anul 1935 și raportul Colegiului de censori;
3. Descărcarea Consiliului de Administrație și a Colegiului de Censori;
4. Distribuirea beneficiului net;
5. Stabilirea remunerației pentru membrii Colegiului de censori;
6. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru anul curent;
7. Alegerea a 7 (șapte) membrii în Consiliul de Administrație cu mandat pe 3 ani;
8. Alegerea a 3 (trei) membri în Colegiul de Censori cu mandat de 1 an.

Timișoara, la 10 Martie 1936.

Consiliul de administrație.

Vezi bilanțul la pag. 96.

„PRIMA ARDELEANĂ“, Societate Anonimă de Asigurări Generale, Cluj.

BILANȚ GENERAL PE ANUL 1935.

ACTIVA.				PASIVA.			
	RAMURA		Total		RAMURA		Total
	Elementară	Viață			Elementară	Viață	
	Lei	Lei	Lei		Lei	Lei	Lei
Numerar in casa	6.174.419	—	—	Capital societar	6.000.000	—	10.000.000
„ la Banca Națională	6.615.369	—	—	Fond statutar de rezervă	3.359.893	—	5.061.164
„ la Cec postal	2.187.017	—	—	„ special „	2.411.497	—	2.411.497
„ la Bănci la vedere	27.062.034	—	42.038.839	„ pentru amortizarea imobilelor	—	2.300.000	2.300.000
Efecte	—	3.944.180	3.944.180	„ creanțe dubioase	250.000	—	500.000
Imobile	—	40.300.000	40.300.000	„ de pensuni	10.712.566	—	10.712.566
Imprumuturi pe ipoteci	45.218.888	—	45.218.888	Rezerva de prime:	—	—	—
„ pe polițe de viață	—	19.619.005	19.619.005	a) la ramura Incendiu	13.770.917	—	—
Plasamentele fondului de pensuni	10.712.566	—	10.712.566	b) „ „ Efracție	647.739	—	—
Ramura elementară in cont curent	—	54.744.525	54.744.525	c) „ „ Grindină	154.142	—	—
Diverși debitori	153.458	—	153.458	d) „ „ Accidente	1.772.354	—	16.345.152
Societăți de asigurare	—	115.845	115.845	e) „ „ Viață	—	141.308.564	141.308.564
Depozitul de rezervă al reasigurărilor:	—	—	—	Daune in curs de lichidare:	—	—	—
a) la ramura Elementară	9.819.452	—	9.819.452	a) la ramura Elementară	4.181.505	—	8.716.275
b) „ „ Accidente	5.322.117	—	5.322.117	b) „ „ Accidente	4.534.770	—	1.286.277
c) „ „ Viață	—	68.842.812	68.842.812	c) „ „ Viață	—	1.286.277	54.744.525
Agenții principale și agenții	7.290.105	11.762.670	19.052.775	Ramura Viață in cont curent	54.744.525	—	54.744.525
	120.555.425	199.329.037	319.884.462	Societăți de asigurare și reasigurare	11.626.540	46.164.323	57.790.863
				Dividende neridicate	276.626	—	276.626
				Diverși creditori	4.054.554	1.688.835	5.743.389
				Beneficiu net:	—	—	—
				Report. din anul 1934	553.733	—	2.687.564
				Beneficiul anului 1935	1.504.064	629.767	2.687.564
					120.555.425	199.329.037	319.884.462

PROFIT ȘI PIERDERE

INTRĂRI.			IEȘIRI.		
Centrala și Ramura Elementară:		Lei b.	Centrala și Ramura Elementară:		Lei b.
Beneficiu rep. din anul 1934		553.733	Prime de reasigurare:		
Reportul depozitului de rezerve din anul precedent	8.896.478	—	la Incendiu	Lei 15.787.580	—
Prime și taxe de asigurare:			„ Efracție	867.605	—
la Incendiu	Lei 34.427.292	—	„ Grindină	936.408	17.591.593
„ Efracție	1.619.318	—	Daune și cheltuieli de constatare:		
„ Grindină	1.639.400	37.686.040	la Incendiu	Lei 10.069.494	—
Dobânzi	567.743	—	„ Efracție	429.744	—
Partea reasigurărilor din daune:			„ Grindină	464.948	10.964.186
la Incendiu	Lei 4.054.491	—	Cheltuieli generale și comisioane	13.356.143	—
„ Efracție	150.668	—	Impozite și taxe	2.473.420	—
„ Grindină	388.725	4.593.884	Rezerva de prime pe anul crt.	14.572.798	—
Rezerva reasiguratorilor pe anul crt.	9.819.452	61.563.597	Pierdere la Conversiune	1.892.897	60.851.037
Ramura Accidente:			Ramura Accidente:		
Reportul depozitului de rezerve din anul precedent	1.008.645	—	Prime de reasigurare	2.731.137	—
Prime și taxe de asigurare	4.187.579	—	Daune	1.413.449	—
Partea reasiguratorilor din daune	1.253.404	—	Cheltuieli generale și comisioane	425.629	—
Rezerva reasiguratorilor pe anul crt.	5.322.117	11.771.745	Impozite și taxe	102.902	—
Ramura Viață:			Rezerva de prime și daune pe anul crt.	6.307.124	10.980.241
Reportul depozitului de rezerve din anul precedent	60.702.043	—	Ramura Viață:		
Prime și taxe de asigurare	21.132.923	—	Prime de reasigurare	8.853.336	—
Dobânzi și alte venituri	4.679.361	—	Daune, rescumpărări și capitaluri scadente	8.143.923	—
Partea reasiguratorilor din daune	4.142.498	—	Cheltuieli generale și comisioane	6.950.102	—
Rezerva reasiguratorilor pe anul crt.	68.842.812	159.623.092	Impozite și taxe	1.812.274	—
Diferențe de curs	123.455	—	Rezerva de prime și daune pe anul crt.	133.223.690	158.993.325
			Beneficiu net:		
			Beneficiul reportat din anul 1934	Lei 553.733	—
			„ anului 1935	2.133.831	2.687.564
					233.512.167

Cluj, la 31 Decembrie 1935. Președintele Consiliului de administrație: **Ioan I. Lapedatu.** Director general: **Ștefan Boer.** Director executiv: **Dr. Ioan Creșu.**

COMITETUL DE CENSORI: Președinte: **Constantin Popp.** Ioșif Bethlen. Dr. Silviu Dragomir. Dr. Nicolae Schiau. Dr. Enea Pantiu.

№ 11 — 14 Martie 1935.

REDISTA ECONOMICA

„BANCA CENTRALĂ BĂNĂȚANĂ“
de credit, comerț și industrie s. p. a., din Timișoara.

Activ.		Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1935.		Pasiv.	
	Lei	b.		Lei	1.
Cassa:				Capital social	10.000.000—
a) Numărar efectiv	611.413—			Creditori: I. Din țară:	4.100.000—
b) Disponibil la bănci	218.457—	829.870—		Depuneri spre fructificare pe termen	6.651.088—
Portofoliu de titluri:				Angajamente de reescont:	
a) Efectele publice				I. In țară:	
(val. nominală Lei 50.000—)	43.250—			a) la Banca Națională a Ro-	
b) Titluri cotate la				mâniei	877.628—
bursă (val. n. Lei 199.000—)	170.530—			b) Giruri la Banca Națională	
c) Titluri necotate				a României	520.000—
la bursă (v. n. Lei 649.500—)	201.000—			Conturi diverse	1.397.628—
d) Efectele fondului de pensiuini	340.000—	754.780—		Poziții transitoare	595.148—
Portofoliu de scont:				Fond de Amortisment conform Art. 73 din legea	
I. Plătibil în țară:				lichidării datoriilor dela 7 IV. 1934 (profitul re-	
a) Cambii fără gar. cu giranți	833.414—			alizat în 1935)	417.593—
b) Cambii garantate cu titluri	19.000—				
c) Cambii garantate cu ipoteci	1.463.835—	2.316.249—			
Din portofoliul de scont se află					
reescontat giruri la B. N. R.					
Lei 520.000—					
Debitori: Din țară		428.380—			
Debitori, beneficiind de legea datoriilor din 7					
Aprilie 1934 (cota rămasă)		15.408.343—			
din cari Efecte în conversiune reescontate la					
B. N. R. (cota rămasă) Lei 877.628—)					
Pierderi rezultând din aplicarea legii lichidării da-					
toriilor din 7 IV. 1934		1.835.504—			
Imobile:					
a) Imobile necesare exercitării comerțului de					
bancă și pentru locuințele funcționarilor		1.575.000—			
Mobilier					
descriș		98.291—			
Conturi diverse		23.246.417—			
					23.246.417—
CONTURI DE ORDINE:			CONTURI DE ORDINE:		
Cauțiuni statutare	1.500.000—		Deponenți de cauțiuni statutare	1.500.000—	
Efecte comerciale în gaj	3.799.500—		Deponenți de efecte comerciale în gaj	3.799.500—	
Ipoteci și garanții diverse	27.708.635—		Deponenți de ipoteci și garanții diverse	27.708.635—	
Depozite de titluri	1.900.100—		Deponenți de titluri	1.900.100—	
	34.908.235—			34.908.235—	

Debit.		Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1935.		Credit.	
	Lei	b.		Lei	b.
Cheltuieli de administrație:				Dobânzi incasate:	
a) Salarii	349.800—			a) Dela portofoliu de scont și alți debitori	908.651—
b) Chirii	72.000—			Venite dela portofoliul de titluri	7.750—
Cheltuieli generale	93.445—	515.245—		Venite dela imobile clădite	161.089—
Impozite și taxe		96.522—			
Dobânzi plătite:					
a) La reescont		48.130—			
Fond de amortisment conf. Art. 73 din Legea					
datoriilor dela 7 Aprilie 1934 (profitul re-					
realizat 1935)		417.593—			
		1.077.490—			1.077.490—

Timișoara, la 31 Decembrie 1935.

Pentru contabilitate: **S. Nicolțiu**, contabil autorizat.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Valeriu Cârje, director.

Ing. L. Giurgiu.

Dr. L. Cigărean, preș. Cons. de Adm.

Dr. L. Gabor.

O. Puticiu, vice-președinte

T. Guțu.

Subsemnații Censori am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și consonanță cu registrele societății.

Timișoara, la 12 Martie 1936.

Dr. O. Neagoe, președinte.

Iuliu Ciugudeanu, expert-contabil.

R. Stanciu.

„BANCA VĂRĂDIANA“, soc. anon., Vărădia - Caraș.

Inseris in Reg. bancar sub Nr. 1 din 7 Decembrie 1934.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului „BANCA VĂRĂDIANA“ societate anonimă în Vărădia, prin aceasta sunt invitați în conf. cu § 14 al. 1. statutelor la

a XXV-a adunare generală ordinară,

care va avea loc în 25 Martie 1936, la ora 10 a. m., în localul institutului.

ORDINEA DE ZI:

1. Constituirea biroului ;
2. Darea de seamă a Consiliului de Administrație, prezentarea bilanțului pe anul 1935, raportul Censorilor și darea absoluturului ;
3. Alegerea a 5 membrii în Consiliul de Administrație cu mandat de 3 ani ;
4. Alegerea a 5 Censori cu mandat de 3 ani ;
5. Eventuale propuneri.

Vărădia, la 8 Martie 1936.

Consiliul de administrație.

Activ.	Contul Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1935.		Pasiv.		
	Lei	b.	Lei	b.	
Casa : numerar efectiv	75.974	—	Capital social	789.380	—
Disponibil la bănci : în țară	106.676	—	Fonduri de rezervă :		
Portofoliu de Titluri :			a) rezevă legală	290.532	—
a) Efect publ. (v. n. 41.900)	36.900	—	b) rezevă specială	9.000	—
b) Titluri cotate la bursă			Fond de amortisment : pentru imobile	735	—
(val. nom. 2.000)	1.760	—	Fond de pensii	62.635	—
Portofoliu de scont :			Dobânzi nerealizate la împrumutul debitorilor întrând în prevederile legii lichidării datorilor	30.535	—
a) Cambii fără garanți	38.130	—	Depuneri spre fructif. : din țară, pe termen	958.042	—
b) Cambii garant. cu ipot.	8.948	—	Creditori : în țară, la vedere	3.170	—
Debitori beneficiind de legea lichidării datorilor din 7 IV. 1934.	1.655.479	—			
Pierderi rezultând din aplicarea legii datorilor					
Imobile : a) necesare exercitării comerțului	100.000	—			
b) alte imobile	119.900	—			
Mobilier	260	—			
	2.144.027	—			2.144.027
CONTURI DE ORDINE :			CONTURI DE ORDINE :		
Cauțiuni statutare	87.500	—	Deponenți de cauțiuni statutare	87.500	—
Ipoteci și garanții diverse	2.548.500	—	Deponenți de ipoteci și garanții diverse	2.548.500	—
	2.636.000	—		2.636.000	—

Debit.	Contul de Profit și Pierdere.		Credit.		
	Lei	b.	Lei	b.	
Cheltuieli de administrație :			Dobânzi :		
a) salarii și indemnizații	15.872	—	a) dela portof. de scont	32.611	—
b) diverse	12.147	—	b) după dep. proprii	4.784	—
Impozite și Taxe	15.020	—	Venitul imobilelor	710	—
	43.039	—	Pierdere din anul 1935	4.934	—
				43.039	—

Vărădia, la 31 Decembrie 1935.

ss. Paul Nica, director executiv, contabil autorizat.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. Iova Branca

ss. Eufrem Mloc.

ss. Sima Branca

ss. Victor Branca.

COMITETUL DE CENSORI:

Am examinat prezentele conturi și le-am găsit în concordanță cu registrele.

ss. Ion Branca, președinte.

ss. Simeon Lațeu.

ss. Ioan Ditrîch.

ss. Pau Plaucla.

„DACIA TRAIANĂ“

INSTITUT DE ARTE GRAFICE, DE EDITURĂ ȘI COMPACTORIE, S. P. A., SIBIU.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de arte grafice, de editură și compactorie „DACIA TRAIANĂ“, s. p. a., Sibiu, sunt invitați în virtutea §-ului 12 din statute la

a XV-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în Sibiu *Joi, 26 Martie 1936, la orele 5 p. m.*, în localul băncii „Albina“, Sibiu (Str. Metropoliei Nr. 20) cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Darea de seamă a Consiliului de administrație, Bilanțul și Contul Profit și Pierdere pe 1935 și Raportul cenzorilor;
3. Descărcarea Consiliului de administrație și a Cenzorilor;
4. Hotărâri privitoare la distribuirea profitului net;
5. Fixarea marcelor de prezență;
6. Alegerea a 3 membrii în Consiliul de administrație pe 3 ani și a 5 membrii în Consiliul de cenzori.

Domnii acționari sunt rugați să depună acțiunile la băncile „ALBINA“, „BANCA CENTRALĂ“ sau la cassa societății cel mult până la 23 Martie a. e.

Sibiu, la 6 Martie 1936.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

Activa.

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1935.

Pasiva.

		Let	b.			Let	b.
Cassa numerar	44.923.—			Capital	2.000.000.—		
Disponibil la bănci	401.975.—	446.898.—		Fondul de rezervă	928.329.—		
Efecte publice		137.844.—		" " pensuni	128.299.—		
Diverse materiale		1.271.254.—		Rez. pt. creanțe dub.	38.608.—		
Mașini, Litere, Scule	838.243.—			Dotajuni la " " 	51.392.—		
Amortizări	115.879.—	722.364.—		Div. neridicată	45.785.—		
Debitori		3.073.718.—		Div. cărți în comision	128.195.—		
Colori		15.205.—		Diverși creditorii	2.558.410.—	5.879.018.—	
Cărți proprii		31.692.—		Profit transpus din anul 1934	9.494.—		
Cărți literare și școl. în comision		374.658.—		Profit net	185.121.—	194.615.—	
		6.073.633.—				6.073.633.—	

Debit.

Contul Pierdere și Profit la 31 Decembrie 1935.

Credit.

		Let	b.			Let	b.
Amortizări	115.879.—			Profit transpus din 1934	9.494.—		
Cheltuieli de administrație și impozite	1.571.588.—	1.687.467.—		Diverse venituri dela tipografie, cărți și compactorie	1.872.588.—		
Profit transpus din anul 1934	9.494.—						
Profit net	185.121.—	194.615.—				1.882.082.—	
		1.882.082.—				1.882.082.—	

Sibiu, la 31 Decembrie 1935.

Dumitru Eli, director-contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Constantin Popp m. p., Dr. N. Comșa m. p. Dr. Gh. Moga m. p. Dr. N. Cristea m. p.
președinte. vice-președinte.

Tr. Preda m. p. Teofil Roșea m. p. Dr. Mihai Velieiu m. p. Valer Milea m. p. G. Joandrea m. p.

Subsemnatul Comitet de cenzori am examinat conturile de sus și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele societății.

Sibiu, la 6 Martie 1936.

CONSILIUL DE CENZORI:

Anghel Bena m. p., președinte. Nicolae Frâncu m. p. Nicolae Petrușiu m. p.
Ioan Popa-Nartea m. p. Romul Popp m. p.